

1 Δεκεμβρίου 2025

Ένας υπουργός που άξιζε πραγματικά! (Άγιος Φιλάρετος ο Ελεήμων)

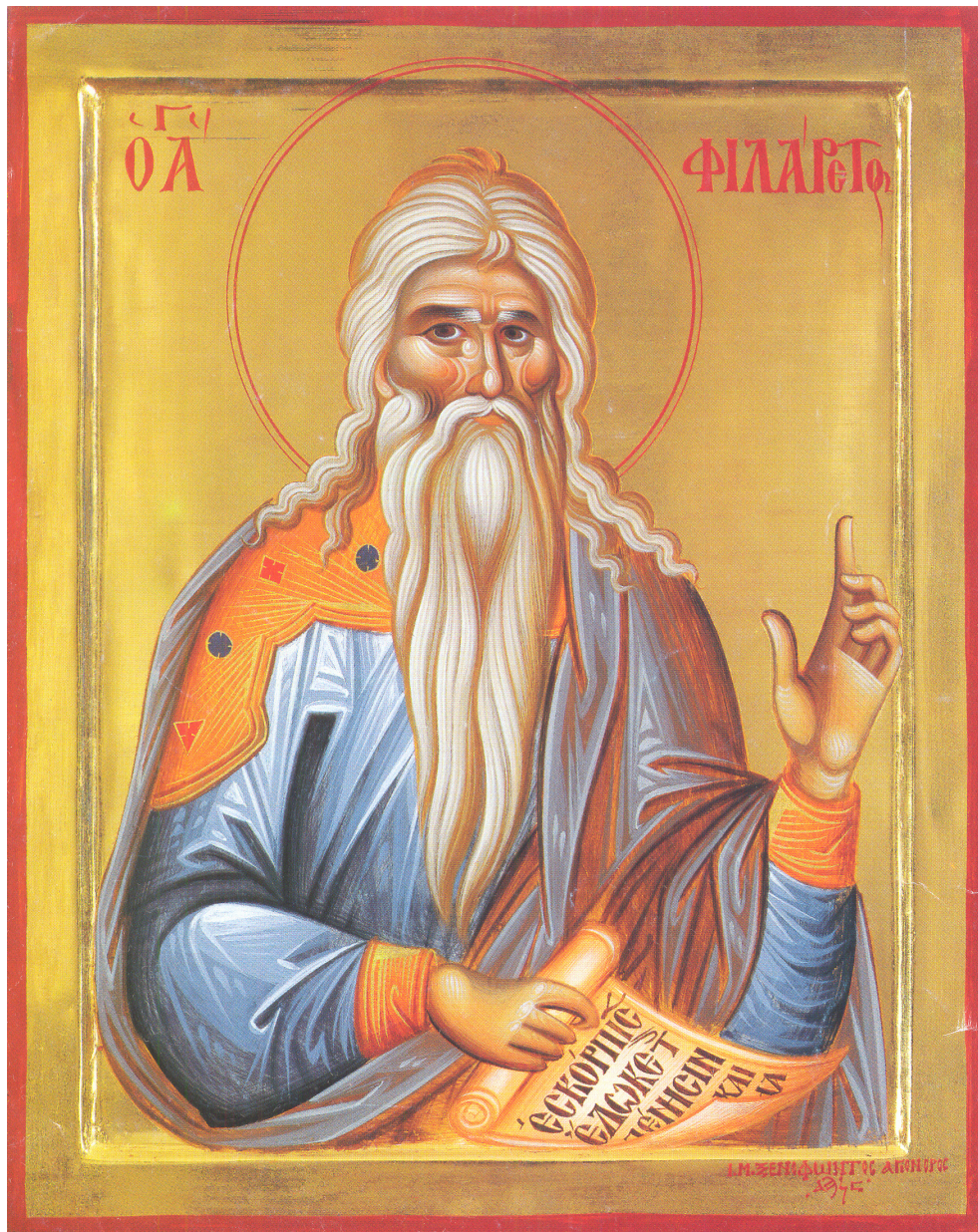
[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

ΩΑ

ΦΙΛΑΡΕΤΟ

ΙΜ. ΞΕΝΟΦΩΝΤΙΣ ΑΓΙΟΥ
ΩΑ

Ο άγιος Φιλάρετος ήταν έγγαμος και πατέρας τριών τέκνων. Ήταν αγρότης στο επάγγελμα, καλός οικογενειάρχης και άνθρωπος που αγαπούσε πολύ τον Θεό και είχε πλούσια πνευματική ζωή. Επειδή ήταν φιλόθεος, γι' αυτό ήταν και φιλάνθρωπος και πολύ ελεήμων. Είχε μεγάλη καρδιά γεμάτη από αληθινή αγάπη καί, όπως ο πατριάρχης Αβραάμ, ήταν φιλόξενος και πάντα προθυμος στην διακονία του "πλησίον". Άλλωστε δεν μπορούσε να συμβαίνει διαφορετικά επειδή, όποιος αγαπά πολύ τον Χριστό, δεν μπορεί παρά να αγαπά αληθινά και τους αδελφούς του "τούς ελαχίστους".

Ακόμα και εκείνη την περίοδο της ζωής του που από κάποιες συγκυρίες επτώχευσε και "τάφερνε δύσκολα", και τότε "έδειξε θαυμαστή καρτερία, όπως ο Ιώβ, και συνέχισε να αγαθοεργή μέχρι υπερβολής. Και ο Θεός, που είδε την ακαταγώνιστη

πίστη του, οικονόμησε με την πρόνοιά Του, ώστε ο Κωνσταντίνος ο γιός της βασίλισσας Ειρήνης, να πάρη για γυναίκα του την εγγονή του Αγίου, Μαρία, τον δε Φιλάρετο να τιμήση με το αξίωμα του Υπάτου”, (Υπουργού θα λέγαμε σήμερα).

Αλλά και τότε, που απέκτησε πλούτο και δόξα, εξακολουθούσε να είναι καλόκαρδος, απλός και προσιτός. Όταν πλησίασε η ώρα της εξόδου του από τον μάταιο αυτό κόσμο, κάλεσε τους συγγενείς, τα παιδιά και τα εγγόνια του καί, αφού τους έδωσε τις τελευταίες συμβουλές και νουθεσίες, κατέληξε: “Παιδιά μου, μη ξεχνάτε ποτέ την φιλοξενία, μη επιθυμείτε τα ξένα πράγματα, μη λείπετε ποτέ από τις ακολουθίες και λειτουργίες της Εκκλησίας, και γενικά όπως έζησα εγώ, έτσι να ζήτε και εσείς.”. Και αφού τα είπε αυτά, ξεψύχησε με την φράση “γεννηθήτω το θέλημά Σου”.

Η ζωή και το παράδειγμα του οσίου Φιλαρέτου φανερώνουν περίτρανα ότι κανένας τρόπος ζωής, όπως και κανένα επάγγελμα δεν αποτελούν εμπόδιο για την απόκτηση της αγιότητας και της γνώσεως του Τριαδικού Θεού. Ούτε ο γάμος, ούτε η παρθενία αποτελούν σκοπό της ζωής, αλλά είναι μέσα προς επίτευξη του σκοπού που είναι η θέωση του ανθρώπου.

Το να φθάση, δηλαδή, ο άνθρωπος από το “κατ’ εικόνα” στο “καθ’ ομοίωσιν”, από το παρά φύσιν στο κατά φύσιν, δηλαδή στην φυσική του ζωή, που είναι, όχι το να ζη κανείς έξω στην ύπαιθρο και μακριά από τις πόλεις, αλλά το να μεταμορφώση τα πάθη του και να αποκτήση κοινωνία με τον Θεό.

Ο όσιος ήταν ένας οικογενειάρχης, ένας βιοπαλαιστής, που εργαζόταν και μοχλούσε καθημερινά να θρέψη την οικογένειά του. Αυτό όμως δεν τον εμπόδισε και από την εσωτερική εργασία, την υπακοή στην Εκκλησία και την τήρηση των εντολών του Χριστού, οι οποίες είναι πηγές ακτίστου ενεργείας και μεταγγίζουν ζωή.

Προσευχόταν συνεχώς και έλαβε το χάρισμα της προσευχής. Αγαπούσε αληθινά, τον ευχαριστούσε η διακονία “τού πλησίον” και έλαβε το χάρισμα της φιλοξενίας. Εύρισκε νόημα ζωής στο δόσιμο και την προσφορά, έκανε πράξη ζωής το “μακάριον εστι μάλλον διδόναι ή λαμβάνειν” και έλαβε το χάρισμα της ελεημοσύνης.

Υπήρξε πράγματι φιλάρετος, ήτοι φίλος της αρετής, ή όπως ψάλλει ο ιερός υμνογράφος, “προσλαβών το όνομα και συμβαίνων το πράγματι”, δηλαδή το όνομά του φανέρωνε και τον τρόπο της ζωής του.

Οι αλλαγές που συνέβησαν κατά την διάρκεια της ζωής του, δηλαδή η πτώχευση και ίσως η περιφρόνηση των ανθρώπων, όπως συμβαίνει τις περισσότερες φορές,

και όπως έλεγαν οι αρχαίοι πρόγονοί μας “των ευτυχούντων πάντες φίλοι, των δυστυχούντων ουδέ οι γεννήτορες”, δεν επηρέασαν την εσωτερική του διάθεση και τον τρόπο της ζωής του.

Και αυτό είναι πολύ σημαντικό, γιατί πάντοτε υπήρχαν και υπάρχουν αυτοί που υπολογίζουν την ανθρώπινη αξία με το χρήμα και τα υλικά και επηρεάζουν πολλές φορές ακόμα και τους πιο καλοπροαιρέτους.

Εδώ θα ανοίξω μια παρένθεση και θα αναφέρω ένα ποιηματάκι, που το είδα γραμμένο πάνω σε ένα χαρτονόμισμα των εκατόν δραχμών, και το οποίο μου προξένησε εντύπωση και ομολογώ ότι το βρίσκω αληθινό: “Μιλήσαμε για λουλούδια και μας είπαν ρομαντικούς, μιλήσαμε για ελευθερία και μας είπαν αλήτες, μιλήσαμε για χρήματα και μας είπαν ανθρώπους”.

Δυστυχώς, αυτό συμβαίνει και σήμερα, στην φιλόυλη εποχή μας. Ο Όσιος όμως αποδείχθηκε ανώτερος των περιστάσεων και δεν επηρεάστηκε από όλα αυτά, αντίθετα εξακολούθησε να προσφέρει από το υστέρημα των υλικών αγαθών, πρωτίστως όμως και κυρίως από το περίσσειμα της καρδιάς του. Το ίδιο ανεπηρέαστος έμεινε και όταν απέκτησε αξιώματα, χρήματα και δόξα και σίγουρα άρχισε, όπως συμβαίνει συνήθως, να περιβάλλεται από κόλακες και όλους εκείνους τους “τύπους”, που μπορεί εύκολα να σε αποπροσανατολίσουν και να σε βγάλουν έξω από τον σκοπό και την προοπτική σου, και αυτό δείχνει την σταθερότητα του χαρακτήρα του, την ζωντανή του πίστη και την προσήλωσή του στο ζωοποιό θέλημά του Θεού.

Αυτό απετέλεσε την πυξίδα της ζωής του και αυτό είχε πάντα στην καρδιά και τα χείλη μέχρι την τελευταία του πνοή, αφού, όπως είδαμε πιο πάνω, ξεψύχησε προσευχόμενος και λέγοντας στον Θεό “γεννηθήτω το θέλημά Σου”.

Αξιοπρόσεκτες είναι οι τελευταίες συμβουλές και νουθεσίες προς τα συγγενικά του πρόσωπα. Αξίζει να τις μελετήσουμε και μείς και να προσπαθήσουμε να τις εφαρμόσουμε. Δεν είναι κούφια λόγια, αλλά το απόσταγμα μιας ολόκληρης ζωής, που την πέρασε ευεργετώντας τους ανθρώπους, τους “ελαχίστους αδελφούς του Χριστού”.

Η πηγή από την οποία αντλούσε δύναμη ήταν η προσευχή και η λατρευτική ζωή της Εκκλησίας. Ο τρόπος της ζωής του αποτελεί ζωντανό παράδειγμα προς μίμηση. Η προτροπή του “όπως έζησα εγώ έτσι να ζήτε και σείς”, ομοιάζει με εκείνη του Αποστόλου Παύλου “μιμηταί μου γίνεσθε καθώς καγώ Χριστού” (Α' Κορ. 11,1).

Πρωτ. π. Γεώργιος Παπαβαρνάβα

Πηγή: http://www.parembasis.gr/1999/99_12_06.htm